

Iskaja vsak četrtik
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Maročnina se pošilja
upravnštvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Delavski katoliški
tiskovni društvo do-
lgaajo list hren po-
sodne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Poznamo li Heli dobi
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopis se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h; dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 42.

V Mariboru, dne 16. oktobra 1902.

Tečaj XXXVI.

Kandidata Robič in Roškar.

Zadnje nedeljo se je v novootvorjeno gostilno Poličevo pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, katera se iskreno priporoča vsem Slovencem lenarškega okraja kot edino slovenska v trgu, sklicani politični shod izvršil častno za lenarško politično društvo. Udeležilo se ga je lepo število zavednih narodnih kmetov od Sv. Lenarta, Sv. Roperta, Sv. Jurija, Sv. Trojice in Sv. Benedikta.

Shod otvori podpredsednik Muršič in prvi poroča poslanec Robič. Najprej poroča o delovanju drž. zbora, omenja postav, ki jih je sklenil, posebno zakona za odpravo mitnic in za podelitev brezobrestnih posojil v svrhu obnovitve goric. Poslanec je bil mnenja, naj bi se osebni dohodninski davek ne tirjal od kmeta, ampak v večji meri, kakor v resnici, od raznih milijonarjev. Pri celjskem vprašanju povdarja lepi uspeh slovenskih poslancev, ki so ga dosegli le po previdnem postopanju. Vprašanje ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani ni sicer bilo ugodno rešeno, vendar je pridobilo veliko prijateljev in je zblizalo v 2 kluba ločene jugoslovanske poslance, ki sta se končno strnila v jednotni klub «Slovanski Centrum», ki bo imel sedaj veliko več vpliva.

Nato razlaga, kako je prišlo do tega, da so morali slovenski deželni poslanci izstopiti iz deželnega zbora. Govoril je v tem vprašanju posebno prepričevalno. Ali bodo novoizvoljeni poslanci vstopili, še ne more reči, a to pa mora povdarjati, da je sredstvo abstinence kaj izborna, zakaj še le po abstinenci slovenskih poslancev je vlada spoznala, da na Štajerskem biva pol milijona Slovencev. S svojo abstinenco smo kolikor toliko pomagali konservativnim nemškim poslancem ovreči pogubno volilno reformo, vsled katere žalostnega propada sedaj jako trpé nemški nacionalci. Zadnje zasedanje je tudi v pravi luči osvetlilo veliko lenobo nemškonacionalnih poslancev; da niso sodelovali nemški konservativci, bi niti 3 seje ne bile sklepene, zato pa se naj ti Nemci s «Štajercem» prej sami primejo za nos, kot da očitajo poslancu lenobo. Delal je toliko in veliko več kot oni, kakor priznavajo nasprotniki sami. Bližajočih deželnozborskih volitev se Slovenci nikakor ne bojimo. Treba le da smo vsepovsod složni na podlagi našega gesla: Vse za vero, dom, cesarja!

Dolgotrajno odobravanje je sledilo poročilu mnogozaslužnega poslanca Robiča. Izrekla se mu je iskrena zahvala in njegova kandidatura je bila vsprejeta soglasno z velikim navdušenjem.

G. Muršič je nato v ognjevitih besedah razlagal krivice, ki jih morajo trpeti Slovenci od deželnozborske večine. Ta je dovolila podporo za «südmarko», za «šulverein», za ustanovitev novih meščanskih šol za Nemce, 20.000 kron za nemško pevsko slavnost v Gradcu, a je brez razprave odklonila svoje-

časni predlog slov. dež. poslancev za slovensko meščansko šolo itd. Predloženo resolucijo za upravno delitev Štajerske je z viharim pri-trjevanjem odobril soglasno celi zbor. Spre-jete so še bile resolucije za šestletno šolo, za ustanovitev slov. vseučilišča in nadsodišča v Ljubljani.

Ves zbor je bil posebno radoveden na tretjega govornika, kmeta Roškarija, ki je bil kar pri nastopu navdušeno pozdravljen. Govoril je kot kmet res izvrstno. Naštel je razne uzroke žalostnemu stanju kmetijskega stanu, kakor so: razstrgana velika posestva, dolgovi v zemljiški knjigi in privatni dolgovi, pomanjkanje delavcev in kmetijske izobrazbe. Zato je govornik navdušen pristaš 6letne šole, pa v tem smislu, da se dosedanje 7. šolsko leto, — 8. popolnega šol-skega leta vsled 2kratnega oproš-čenja itak ni — od 13.—14. leta porabi izključno za kmetijsko izo-brazbo kmetijskega ljudstva v kme-tijskih in obrtnih nadaljevalnih šolah. Napredku kmetijskega stanu bo go-vornik posvetil vse moči; treba je le edinosti na vseh straneh in pravična kmetijska stvar mora zmagati.

Odobravanje ni hotelo ponehati, ko je govornik končal. Vsi so izjavljali: Da, ta je za nas, ta bo delal za nas, ki tudi iz lastne skušnje pozna naše reve in težave! Na po-ziv predsednika shoda se ni nihče oglasil, ki bi bil protiven kandidaturi kmeta Roškarja. In zopet je zabučil navdušen živijo Roškar! po dvorani.

Kot zadnji govornik je kaplan Gomilšek vnel navzoče volilce, da bi skrbeli, da se ugodno izvrše prvotne volitve v lenarškem okraju. Naglašal je posebno sledeče točke: 1. Pojdite vsi volit! 2. Volite dobro t. j. za-nesljive volilne može! 3. Proč s praznimi izgovori: bodo že brez mene opravili, nimam časa, bojim se zamere! 4. Bodite odločni v verskem, narodnem in gospodarskem oziru! Jasne in prepričevalne besede so vsi nav-zoči poslušali splošnim zanimanjem, daj Bog, da se tudi vsi ravnaajo po njih.

Končno še izreče kaplan Muršič v is-krenih besedah zahvalo vsem za obilno ude-ležbo in sklene prelepi shod s trikratnim klicem: Živio presvitli cesar! čemur ves zbor stoji pritrdi.

Dr. Jurtela pred volilci.

V nedeljo, dne 5. okt., vršil se je pri Sv. Barbari v Halozah volilni shod deželnozborskega kandidata g. dr. Fr. Jurtela. Č. g. župnik Murkovič je kot predsednik razložil najprej zbranim pomen in važnost naloge deželnih poslancev. Naglašal je potem, da moramo za novi deželni zbor izvoliti take može, ki bodo delovali za blaginjo ljudstva, ki poznajo potrebe našega naroda in se hočejo držati gesla: Vse za vero, dom, cesarja. Nato je predstavil zbranim g. dr.

Jurtela kot kandidata za okraja Ptuj in Ro-gatec ter pozivljaj, da naj oddajo volilni može 4. nov. svoje glasove njemu.

Za gospodom, predsednikom, je nastopil g. dr. Jurtela. Govoril je približno takole:

Volilni zakon je za nič!

Sedanja doba je važna. Razpisane so volitve. Kmalu boste si izvolili volilne može, ki bodo 4. listopada volili poslanca v dež. zbor. Gre se za vaše koristi: zato je dolžan vsak udeležiti se teh volitev, nobenemu naj ne bode žal časa. Dolgo dobo 41 let že vo-limo deželne poslance. Marsikdo znabiti po-reče: In vzlic temu se naše stanje ni še nič zboljšalo! To pa ni tako, ker se je že mnogo doseglo, a vse ne gre naenkrat. Saj tudi hrast ne pade na prvi mah. Vzrok temu, da se ne da doseči, kar ljudstvo želi, tiči v volilnem zakonu. Kakor se v občini stori le to, kar sklene večina občinskega odbora, prav tako je v deželnem zboru, kjer je 63 poslancev. Mi Slovenci imamo samo 8 po-slancev, kateri tvorijo veliko manjšino. Če Slovenci še kaj tako važnega in koristnega predlagajo in Nemci niso za to, tedaj ne morejo s svojim predlogom prodreti. Ne-uspehov tedaj niso krivi slovenski poslanci, temveč večina, oziroma volilni red.

Nemci nočejo.

Ta pa se ne da premeniti, ker ga ve-čina, to so Nemci, noče spredružiti. Ako bi se premenil, tedaj bi mi Slovenci po pra-vici morali dobiti tretjino vseh mandatov, a tega Nemci niso dopustili dozdej in ne bodo tako kmalu v bodoče. Dokler pa se to ne zgodi, mogli bomo le s težavo kaj doseči. Če ne greste tedaj volit, naredite si le škodo; kajti lahko bi zmagali potem naši narodni nasprotniki ter spravili moža svoje stranke v deželni zbor. Seveda, Nemcem bi bilo to zelo ljubo. In če bi šlo to tako naprej, lahko izgubimo Slovenci končno vse mandate v dež. zboru. Tega pa ne moremo in ne smemo pripustiti. Kos zemlje, na katero nas je Bog posadil, moramo z vsemi silami braniti ter nikakor ne pripustiti, da bi nas kdaj naši nasprotniki pregnali z njega. Nasprotniki se bodo prikazali pri tej nastopni, kakor še pri vsaki drugi volitvi dozdej. Znano vam je, koliko se je imel bojevati z njimi bivši vaš župnik in svoječasno poslanec g. Raič. Tudi mi se jim hočemo postaviti v bran. Ako bi odjenjali, bi si le škodovali. Pa saj je naša sveta dolžnost, da branimo svoja prava, svoje koristi, svoje narodne svetinje.

„Štajero“ prihaja.

Prišli in pokazali se bodo pred volitvami nasprotniki, ki si bodo prizadevali, zvačiti vas v svoje mreže in pridobiti za svoje ko-risti. Takšen sovražnik pa že sedaj zahaja med vas očitno. Podoben je volku v ovčji obleki — list «Št a j e r c» namreč imam v misli. Ta list se poteguje brezstidno za koristi onih, ki so se izneverili svoji narodnosti, namreč za koristi nemčurjev. Nas Slovencev